

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w SŁUPSKU**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego na terenie
powiatu słupskiego w 2025 roku**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu słupskiego w 2025 roku**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 416), realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi jakie winien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionym zakresie jest podejmowane w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Istotnym elementem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowią przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu profilaktycznych i naprawczych działań.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku jest włączony do funkcjonujących centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie:

- monitoringu jakości wody do spożycia;
- monitoringu jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i w pływalniach;
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF;
- systemu informowania o kosmetykach i substancjach chemicznych – RAPEX;
- system monitorowania i ostrzegania o dopalaczach – SMIOD;
- systemu rejestracji chorób zawodowych;
- elektroniczne rejestry chorób zakaźnych/zakażeń;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek – ESNDS (e-szczepionka);
- System Monitorowania Zagrożeń (SMZ);
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych – SRWE;
- Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE;
- Udostępnienie zasobów Ogólnopolskiego Systemu Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego nad Bezpieczeństwem Ludności – EpiBaza;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej – SEPIS;
- Ewidencja Wjazdów do Polski – EWP;
- Profi Baza.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA WYBRANYCH CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Tab. 1. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne na terenie powiatu słupskiego w latach 2024-2025

Lp.	Jednostka chorobowa		2024		2025	
			Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
1	Cholera		0	0,00	0	0,00
2	Dur brzuszny		0	0,00	0	0,00
3	Dury rzekome A, B, C		0	0,00	0	0,00
4	Salmoneloza	zatrucie pokarmowe	19	19,73	86	89,46
5		posocznica	1	1,04	1	1,04
6		inne zakażenie pozajelitowe	0	0,00	0	0,00
7	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)		0	0,00	0	0,00
8	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	0	0,00	0	0,00
9		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)	0	0,00	1	1,04
10		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0,00	0	0,00
11		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0,00	4	4,14
12		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	4	4,15	2	2,08
13		wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>	32	33,23	26	27,05
14		inne określone - <i>Campylobacter</i>	1	1,04	0	0,00
15		nieokreślone	1	1,04	12	12,48
16	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		0	0,00	5	5,20

17	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0,00	0	0,00
18		jadem kielbasianym (botulizm)	0	0,00	0	0,00
19		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>	0	0,00	0	0,00
20		inne określone	0	0,00	0	0,00
21		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
22	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00
23	Giardioza (lamblioza)		3	2,89	7	29,13
24	Kryptosporidioza		0	0,00	0	0,00
25	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	22	21,18	42	43,69
26		wywołane przez norowirusy	12	11,55	66	68,65
27		inne określone	22	21,18	18	18,73
28		nieokreślone	53	51,03	40	41,61
29	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		32	33,23	36	37,45
30	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	202	194,51	168	174,75
31		w tym u dzieci do lat 2	43	41,41	28	29,13
32	Dżuma		0	0,00	0	0,00
33	Tularemia		0	0,00	0	0,00
34	Wąglik		0	0,00	0	0,00
35	Brucelloza: nowe zachorowania		0	0,00	0	0,00
36	Nosacizna		0	0,00	0	0,00
37	Leptospiroza		0	0,00	0	0,00
38	Jersinioza pozajelitowa		1	1,04	0	0,00
39	Mikobakteriozy - inne i BNO		1	1,04	0	0,00
40	Listerioza		1	1,04	0	0,00
41	Tężec	ogółem	0	0,00	0	0,00
42		noworodków	0	0,00	0	0,00
43	Błonica		0	0,00	0	0,00
44	Krzusiec		73	70,29	29	30,17
45	Płonica (szkarlatyna)		159	153,11	18	18,73
46	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	0	0,00	2	2,08
47		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0,00	1	1,04
48		posocznica	0	0,00	2	2,08
49		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
50	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	17	16,37	15	15,61
51		róża	15	14,44	13	13,53
52		zespół wstrząsu toksycznego	2	1,93	0	0,00
53		gorączka płożowa	0	0,00	0	0,00
54		inna określona i nieokreślona	0	0,00	2	2,08
55	Legionelloza	choroba legionistów	3	2,89	2	2,08
56		gorączka Pontiac	0	0,00	0	0,00
57	Kila	wrodzona i noworodków	0	0,00	0	0,00
58		wczesna	2	1,93	2	2,08
59		późna	0	0,00	0	0,00
60		inne postacie kili i kila nieokreślona	5	4,81	2	2,08
61	Rzeżączka		2	1,93	2	2,08
62	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		0	0,00	0	0,00
63	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		1	1,04	0	0,00
64	Borelioza z Lyme		165	159,88	153	159,15
65	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0,00	0	0,00
66	Dur wysypkowy		0	0,00	0	0,00

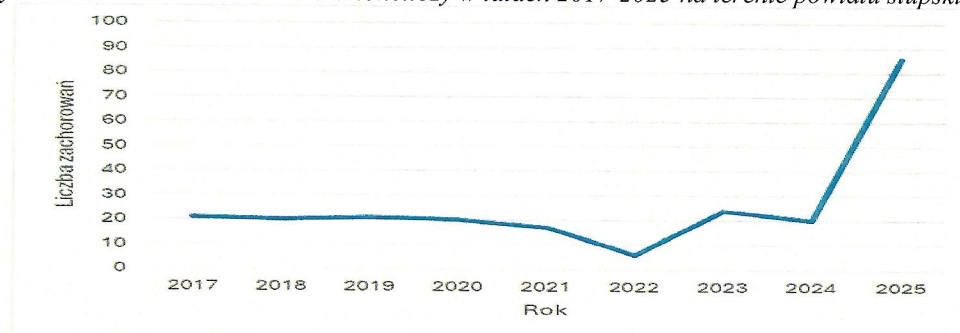
67	Gorączka Q		0	0,00	0	0,00
68	Gorączka plamista i inne riketsjozy		0	0,00	0	0,00
69	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	0	0,00	0	0,00
70		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0,00	0	0,00
71	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0,00	0	0,00
72	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	0	0,00	0	0,00
73		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	0	0,00	0	0,00
74		inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
75	Wścieklizna		0	0,00	0	0,00
76	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		44	42,37	37	38,49
77	Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0,00	1	1,04
78	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	1,93	0	0,00
79		inne określone	0	0,00	0	0,00
80		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
81		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
82	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	0,00	1	1,04
83		opryszczkowe	0	0,00	0	0,00
84		inne określone i nieokreślone	0	0,00	4	4,16
85		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
86	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		0	0,00	0	0,00
87	Gorączka zachodniego Nilu		0	0,00	0	0,00
88	Żółta gorączka		0	0,00	0	0,00
89	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0,00	0	0,00
90		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
91	Choroba wywołana przez hantawirusy		0	0,00	0	0,00
92	Ospa wietrzna		482	464,13	178	185,15
93	Ospa prawdziwa		0	0,00	0	0,00
94	Odra		0	0,00	0	0,00
95	Różyczka		0	0,00	0	0,00
96	Pryszczyca		0	0,00	0	0,00
97	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	6	5,78	18	18,73
98		typu B - ostre	0	0,00	0	0,00
99		typu B - przewlekłe i BNO	7	6,74	15	15,61
100		typu C – ostre - ogółem	0	0,00	0	0,00
101		typu C – ostre wg definicji UE	0	0,00	0	0,00
102		typu C – przewlekłe i BNO	9	8,67	17	17,69
103	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		1	1,04	0	0,00
104	Nowo wykryte zakażenia HIV		6	5,78	5	5,20
105	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		4	4,15	3	3,12
106	Malaria (zimnica)		0	0,00	0	0,00
107	Bąblowica (echinokokoza)		1	1,04	0	0,00
108	Wągrzyca (cysticercokoza)		0	0,00	0	0,00
109	Włośnica		0	0,00	0	0,00
110	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	12	11,55	17	14,57
111		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	1,93	0	0,00
112		posocznica	8	7,70	11	11,45
113		inna określona i nieokreślona	7	6,74	10	10,41
114	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0,00	0	0,00
115	Choroba wywołana przez	ogółem	3	2,89	1	1,04
116		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,04	0	0,00

117	<i>Haemophilus influenzae</i> , (inwazyjna)	posocznica	1	1,04	1	1,04
118		inna określona i nieokreślona	1	1,04	0	0,00
119	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
120		inne określone	0	0,00	0	0,00
121		inne, nieokreślone	0	0,00	0	0,00
122	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		2	1,93	0	0,00
123	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		0	0,00	0	0,00
124	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0,00	0	0,00
127	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0,00	0	0,00
128		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
129	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	0	0,00	0	0,00
130		listerioza	0	0,00	0	0,00
131		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
132	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0,00	0	0,00
133	Zatrucia pestycydami – ostre		0	0,00	0	0,00
134	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0,00	0	0,00
135		grzyby	0	0,00	0	0,00
136		jagody i inne części roślin	0	0,00	0	0,00
137	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0,00	0	0,00
138		dioksyny	0	0,00	0	0,00
139		polichlorowane bifenyle	0	0,00	0	0,00
140		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
141	Zakażenie wirusem Zika		0	0,00	0	0,00
142	Grypa	ogółem	6	5,78	10	10,41
143		u dzieci w wieku 0-14 lat	1	1,04	0	0,00
144	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		388	373,62	1123	1168,09
145	Gruźlica		20	19,26	11	11,45
146	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		285	274,43	253	263,16
147	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe		25	24,07	5	5,20
148	Zakażenie wirusem RSV	ogółem	95	99,08	127	132,10
149		W tym dzieci do lat 2	63	65,71	61	63,45

ZATRUCIA POKARMOWE I ZAKAŻENIA JELITOWE

Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W 2025 roku na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano ogółem 472 przypadki zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym 131 przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych. Zakażenia bakteryjne potwierdzone badaniami laboratoryjnymi wywołane były następującymi drobnoustrojami: *Clostridioides difficile* (26 zachorowań) (Tab. 1), *Salmonella sp.* (86 zachorowań) (Tab. 1, Ryc. 1), *Campylobacter* (4 zachorowania) (Tab. 1), *Yersinia enterocolitica* (2 zachorowania) (Tab. 1), *Escherichia coli* enterokrwotoczna (1 zachorowanie) (Tab. 1) przebiegające głównie pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego.

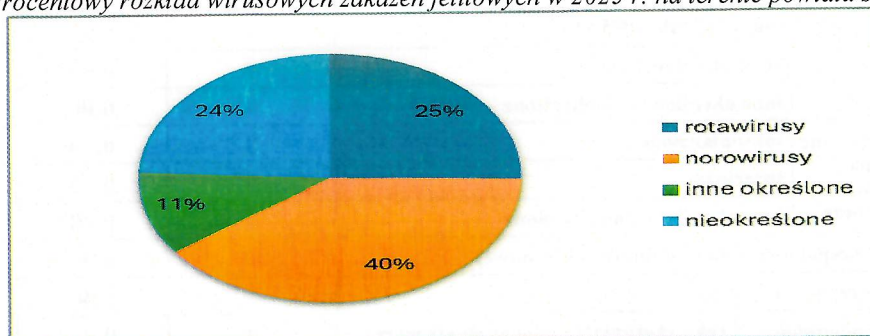
Ryc. 1. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2017-2025 na terenie powiatu słupskiego.

Poza zatruciami o potwierdzonej etiologii bakteryjnej w 2025 roku w powiecie słupskim zanotowano 184 przypadki zachorowań wirusowych (Tab. 1). Przyczyną tych zachorowań były głównie: wirusowe zakażenia jelitowe określone: adenowirusy (18 przypadków), rotawirusy (42 przypadki), norowirusy (66 przypadków), wirus zapalenia wątroby typu A – HAV (18 przypadków) (Tab. 1). W 40 przypadkach prawdopodobnych wirusowych zakażeń jelitowych, rozpoznanie zostało oparte tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania.

Ponadto PPIS w Słupsku odnotował 168 przypadków biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

Ryc. 2. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2025 r. na terenie powiatu słupskiego.

W 2025 r. w powiecie słupskim odnotowano 38 ognisk choroby przenoszonej drogą pokarmową, które dotyczyły:

- gospodarstw domowych – w 31 ogniskach objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wystąpiły łącznie u 85 osób, spośród 112 narażonych, w tym 21 osób było hospitalizowanych. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za wystąpienie objawów chorobowych były: rotawirusy (5 ognisk), norowirusy (4 ogniska), salmonella (3 ogniska), *Campylobacter* (1 ognisko) w pozostałych 18 ogniskach nie ustalono czynnika etiologicznego odpowiedzialnego za wystąpienie objawów chorobowych ze strony układu pokarmowego;
- placówek oświatowo-wychowawczych - w 3 ogniskach objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wystąpiły łącznie u 86 osób, spośród 556 narażonych; w tym 10 osób było hospitalizowanych. W jednym ognisku czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za wystąpienie objawów chorobowych była salmonella, drugie ognisko wywołane było przez norowirusy, natomiast w trzecim czynnika etiologicznego odpowiedzialnego za wystąpienie objawów chorobowych ze strony układu pokarmowego nie ustalono;
- domu czasowo-sanatoryjnego – w 2 ogniskach chorobowych objawy ze strony układu pokarmowego wystąpiły łącznie u 21 osób, spośród 22 narażonych, nikt nie był hospitalizowany. W dwóch ogniskach czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za wystąpienie objawów chorobowych były norowirusy.

ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA, OSPA WIETRZNA

PPIS w Słupsku w 2025 r. na terenie powiatu słupskiego nie odnotował zachorowań na odrę i różyczkę. W 2025 r. zgłoszone zostały 3 przypadki świnki (Tab. 2, Ryc. 3).

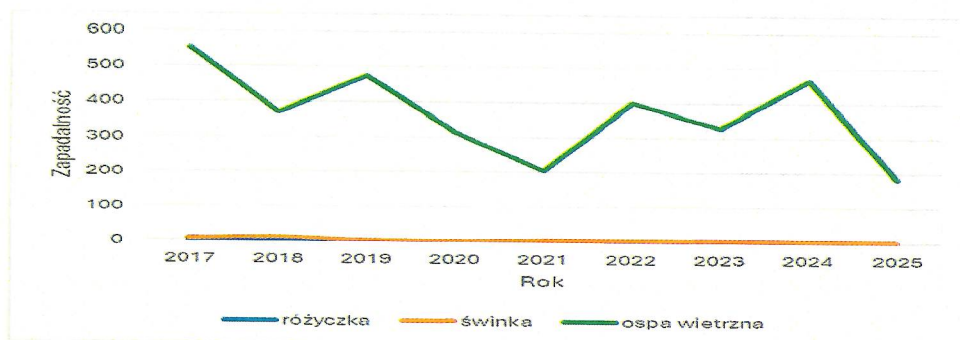
W 2025 roku na terenie powiatu słupskiego odnotowano 178 (zapadalność 185,15 na 100 000 mieszkańców) przypadków ospy wietrznej jest to o 304 przypadki mniej w stosunku do roku 2024 (482 przypadków – zapadalność 464,13 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 2, Ryc. 3).

W zakresie ww. chorób, poza ospą wietrzną, sytuacja epidemiologiczna poprawiła się po wprowadzeniu szczepień ochronnych.

Tab. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2017-2025 na terenie powiatu słupskiego.

Choroby zakaźne		Rok								
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
różyczka	liczba zachorowań	0	2	0	0	1	1	0	0	0
	zapadalność	0,00	2,02	0,00	0,00	1,01	1,04	0,00	0,00	0,00
świnka	liczba zachorowań	5	10	2	0	3	3	4	4	3
	zapadalność	5,05	10,13	2,02	0,00	3,04	3,12	4,16	4,15	3,12
ospa wietrzna	liczba zachorowań	544	365	467	239	204	386	317	482	178
	zapadalność	551,94	369,67	472,70	241,95	206,43	401,15	329,64	464,13	185,15

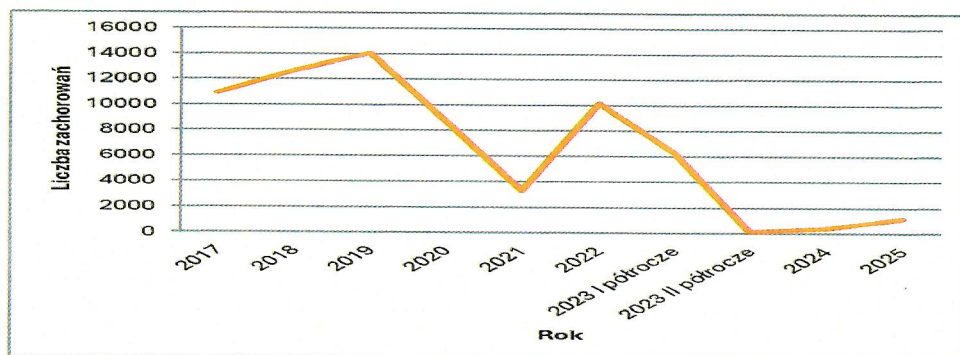
Ryc. 3. Zmiany współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2017-2025 na terenie powiatu słupskiego.

GRYPA

W 2025 r. odnotowano 1123 przypadki grypy potwierdzonej szybkim testem antygenowym (współczynnik zapadalności 1168,09 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 4) oraz 10 przypadków grypy potwierdzonej badaniem PCR (Tab. 1). Odnotowany w 2025 r. wzrost zachorowań o 735 przypadków w stosunku do roku 2024 r. związany jest z większą dostępnością wykonywanych testów antygenowych w przychodniach POZ. Nie mniej jednak prezentowana liczba odnotowywanych przypadków jest niższa w porównaniu do lat poprzednich (2017 r. - I półrocze 2023 r.) co związane jest ze zmienionym od lipca 2023 r. sposobem zgłaszania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej zachorowań na gripę (zniesiono sprawozdania MZ-55). Najskuteczniejszą formą profilaktyki przeciw grypie są szczepienia, powinny być zalecane i wykonywane przez cały sezon jesienno-zimowy. Optymalny czas szczepienia przeciw grypie powinien mieć miejsce przed rozpoczęciem okresu zwiększonej zachorowalności na gripę, który w Polsce występuje od października do maja, szczyt zachorowań na gripę ma miejsce najczęściej od stycznia do marca.

Ryc. 4. Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę w latach 2017-2025 na terenie powiatu słupskiego.

ZAPALENIA OPON MÓZGOWO-RDZENIOWYCH I MÓZGU (BAKTERYJNE I WIRUSOWE)

W 2025 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 3), 5 przypadków wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 4) oraz 1 przypadek kleszczowego zapalenia mózgu.

Tab. 3. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2017-2025 na terenie powiatu słupskiego.

Choroba zakaźna		Rok								
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	3	4	6	2	4	6	6	5	1
	zapadalność	3,04	4,05	6,07	2,02	4,05	6,23	6,24	4,81	1,04

W 2025 r. na terenie powiatu słupskiego odnotowano 1 przypadek zapalenia opon mózgowych wywołanych przez *Neisseria meningitidis* (Tab. 3). W 2025 roku odnotowano o 4 przypadki bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych mniej w stosunku do roku poprzedniego.

PPIS w Słupsku odnotował 5 przypadków wirusowego zapalenia opon mózgowych. W 3 przypadkach czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za wystąpienie objawów chorobowych był wirus półpaśca (VZV)

(Tab. 1, Tab. 4), w 1 przypadku enterowirusy oraz w 1 przypadku nie udało się ustalić czynnika etiologicznego.

Tab. 4. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2017-2025 na terenie powiatu słupskiego.

Choroba zakaźna		Rok								
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	4	2	0	3	1	4	4	2	5
	zapadalność	4,05	2,02	0,00	3,04	1,01	4,16	4,16	1,93	5,20

Na terenie powiatu słupskiego odnotowano 2 przypadki zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową (Tab. 1, Tab. 5) – 1 przypadek zachorowania w przebiegu posocznicy dotyczył dziecka w wieku 1 roku, w drugim przypadku zachorowania w przebiegu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i posocznicy dotyczył kobiety w wieku 74 lat. W jednym przypadku określono serogrupę B, w drugim przypadku materiał nie został przekazany do określenia serogrupy. W każdym przypadku zakażenia inwazyjnego o etiologii *Neisseria meningitidis* zostaje przeprowadzone dochodzenie epidemiologiczne oraz podejmuje się działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia. Nadzorem epidemiologicznym objęto 70 osób.

Zagrożeniem dla zdrowia i życia są również zachorowania wywołane przez bakterie *Streptococcus pneumoniae*. Najbardziej podatne na zakażenia są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W 2025 r. PPIS w Słupsku na terenie powiatu słupskiego zarejestrował 17 przypadków choroby pneumokokowej (Tab. 1, Tab. 5): 11 przypadków w przebiegu posocznicy (w tym 4 osób dodatkowo w przebiegu innej określonej i nieokreślonej choroby pneumokokowej), 6 przypadków w przebiegu innej określonej i nieokreślonej choroby pneumokokowej.

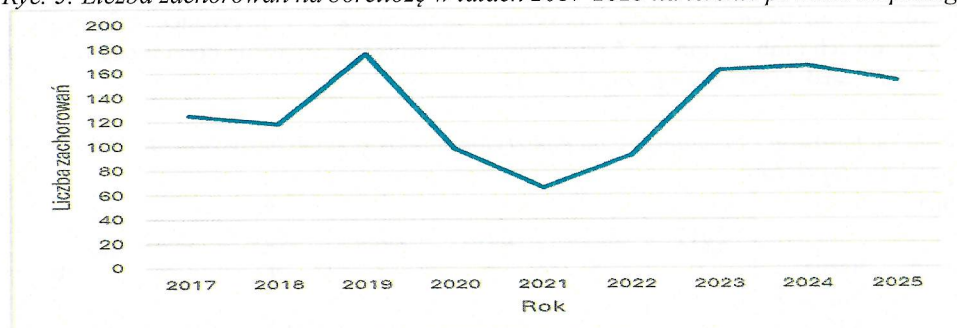
Tab.5. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2025.

Choroba zakaźna		Rok								
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
inwazyjna choroba meningokokowa	liczba zachorowań	3	0	1	0	0	2	1	0	2
	zapadalność	3,04	0,00	1,01	0,00	0,00	2,08	1,04	0,00	2,08
inwazyjna choroba pneumokokowa	liczba zachorowań	5	7	17	2	14	15	19	12	17
	zapadalność	5,07	7,09	17,21	2,02	14,17	15,59	19,76	11,55	17,69

BORELIOZA Z LYME

Wielonarządowa choroba zakaźna, przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Objawy kliniczne boreliozy są niespecyficzne co utrudnia rozpoznanie i leczenie. Nieleczona może prowadzić do poważnych następstw np.: zapalenia stawów, zaburzeń rytmu serca, uszkodzeń nerwów.

Ryc. 5. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2017-2025 na terenie powiatu słupskiego.

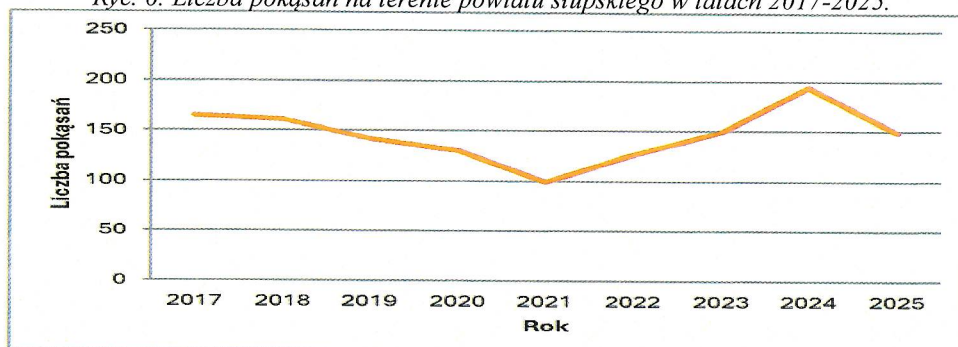
W 2025 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 153 przypadki boreliozy (Ryc. 5, Tab. 1). Od roku 2023 zachorowania na boreliozę utrzymują się na podobnym poziomie (Ryc. 5). Przeważającymi postaciami boreliozy była postać skórna.

W 2025 roku największą liczbę zachorowań na boreliozę odnotowano na terenie gminy: Dębница Kaszubska (31 przypadków), Smołdzino (20 przypadków), Redzikowo (18 przypadków), Ustka – gmina miejska (14 przypadków), Damnica (13 przypadków), Ustka – gmina wiejska (12 przypadków), Potęgowo (10 przypadków), Kobylnica – gmina wiejska (10 przypadków), Główny (8 przypadków), Kobylnica – gmina miejska (7 przypadków), Kępice – gmina miejska (7 przypadków), Kępice – gmina wiejska (3 przypadki).

WŚCIEKLIZNA

W przypadku wścieklizny zapobieganie zachorowaniom wymaga współdziałania pracowników podmiotów leczniczych, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej. Dzięki masowym szczepieniom zwierząt, a także szybkiemu wdrożeniu szczepień przeciw wściekliznie u osób pokąsanych przez nieznane zwierzę na terenie powiatu słupskiego od kilkudziesięciu lat nie zanotowano zachorowania człowieka na wściekliznę. W 2025 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 149 przypadków pokąsań przez zwierzęta (Ryc. 6), głównie przez psy i koty. Szczepieniom przeciw wściekliznie poddano 37 osoby (Tab. 1). Najwięcej przypadków pokąsań przez zwierzęta rejestruje się w sezonie wiosenno-letnim.

Ryc. 6. Liczba pokąsań na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2025.

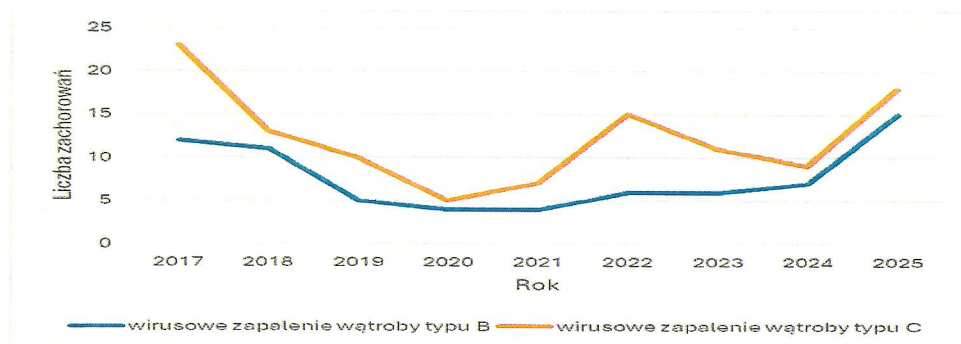

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A, TYPU B i TYPU C

Wirusowe zapalenie wątroby typu A potocznie zwane jest „żółtaczką pokarmową”. Choroba szerzy się głównie przez brudne ręce oraz drogą kontaktów seksualnych. Do zakażenia może dojść podczas: spożycia zakażonej żywności lub wody, umycia rąk w skażonej wodzie. W porównaniu do roku 2024, obserwujemy się wzrost liczby zachorowań na WZW typu A. W 2025 r. w powiecie słupskim PPIS w Słupsku odnotował 18 zachorowań (Tab. 1), które dotyczyły osób dorosłych przebywających w domu pomocy społecznej. PPIS w Słupsku prowadzi działania mające na celu ograniczenie liczby nowych zakażeń. Działania takie polegają na identyfikacji osób z bezpośredniego otoczenia osób chorych na WZW typu A i podejmowaniu działań profilaktycznych, najczęściej podaniu szczepienia przeciw WZW typu A. I tak w 2025 r. w ramach działań profilaktycznych zorganizowano punkt szczepień i łącznie zaszczepiono przeciw WZW typu A 172 osoby.

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C (Tab. 1) może dojść podczas wykonywania zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek, które stanowią ryzyko transmisji zakażeń krwiopochodnych, zarówno w podmiotach leczniczych świadczących usługi medyczne, jak i w sektorze usług pozamedycznych (np. studia tatuażu, salony kosmetyczne, fryzjerskie), narzędziami wielokrotnego użytku, które nie zostały w sposób właściwy poddane dekontaminacji. Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu słupskiego zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C (Ryc. 7).

Ryc. 7. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i wirusowe zapalenie wątroby typu C na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2025.

W 2025 r. na terenie powiatu słupskiego odnotowano 15 przypadków WZW typu B (zapadalność 15,61 na 100 000 mieszkańców), natomiast WZW typu C (17 przypadków – zapadalność 17,69 na 100 000 mieszkańców). Od kilku lat liczba odnotowywanych zachorowań na WZW typu B, jak i WZW typu C utrzymuje się na stałym poziomie (Tab. 1, Ryc. 7). Odnoszony wzrost zarejestrowanych w 2025 r. przypadków WZW typu B i WZW typu C związany jest z większą wykrywalnością w badaniach przesiewowych - to kluczowy czynnik, większą świadomością społeczną oraz aktywnymi programy diagnostyczne (np. badania w ramach POZ, programy

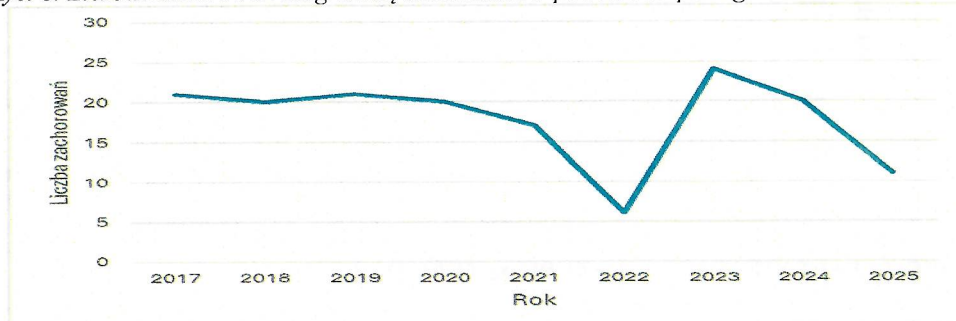
profilaktyczne) które sprawiły, że wykrywanych jest więcej zakażeń przewlekłych, które wcześniej pozostawały utajone.

GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną ludzi i zwierząt występującą na całym świecie. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za zachorowania są prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Gruźlica najczęściej przybiera postać płucną (gruźlica płucna), lecz również może atakować inne narządy. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. PPIS w Słupsku prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia.

W 2025 r. na terenie powiatu słupskiego zanotowano 11 przypadków zachorowań na gruźlicę (zapadalność 11,45 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 8). 9 przypadków dotyczyło postaci płucnej gruźlicy u osób dorosłych, 2 przypadki postaci pozapłucnej u osoby dorosłej. W 2025 r. odnotowano 2 zgony z powodu gruźlicy.

Ryc. 8. Liczba zachorowań na gruźlicę mieszkańców powiatu słupskiego w latach 2017-2025.

Zapadalność wśród mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najczęściej chorują osoby bezrobotne, bezdomne, emeryci/renciści. Zdecydowana większość przypadków gruźlicy to gruźlica płuc.

W 2020 roku nastąpił znaczny spadek liczby zgłaszanych zachorowań na gruźlicę. Jest to najpewniej konsekwencja utrudnionego w czasie pandemii koronawirusa dostępu pacjentów do lekarzy. We wszystkich krajach, także w Polsce, gruźlica dotyka głównie osoby z mniej uprzywilejowanych segmentów społeczeństwa, które w nietypowej sytuacji, jaką jest pandemia, mogą być w sprawach swego zdrowia bezradne. Pandemia COVID-19 przyczyniła się do spowolnienia, wstrzymania lub odwrócenia wcześniejszych postępów w walce z gruźlicą.

PPIS w Słupsku obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby z najbliższego otoczenia chorego i tak w 2025 r. w powiecie słupskim zostało objętych nadzorem 17 osób. W ramach nadzoru epidemiologicznego wszystkie osoby z otoczenia chorego zostały poinformowane o konieczności udania się do lekarza celem konsultacji celem wykluczenia lub rozpoznania zachorowania.

BŁONICA, SZKARLATYNA, KRZTUSIEC

Błonica, szkarlatyna (płonica) i krztusiec to ostre choroby zakaźne dróg oddechowych. Na terenie powiatu słupskiego od kilkunastu lat nie odnotowano zachorowania na błonicę.

Szkarlatyna jest ostrą chorobą zakaźną przebiegającą z silnym bólem gardła, zapaleniem węzłów chłonnych i drobnopłamistą wysypką. Szczególnie narażone na zachorowanie są małe dzieci. Najwięcej zachorowań można zaobserwować w miesiącach jesienno-zimowych oraz wczesno-wiosennych.

Tab. 6. Liczba zachorowań i zapadalność na szkarlatynę i krztusiec na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2025.

Choroba zakaźna		Rok								
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
szkarlatyna	liczba zachorowań	24	25	37	20	5	104	205	159	18
	zapadalność	24,35	25,32	37,45	20,25	5,06	108,08	213,18	153,11	18,73
krztusiec	liczba zachorowań	6	5	5	1	0	1	1	73	29
	zapadalność	6,09	5,06	5,06	1,01	0,00	1,04	1,04	70,29	30,17

W 2025 r. odnotowano 18 zachorowań na szkarlatynę. W 17 przypadkach zachorowania dotyczyły dzieci do 10 roku życia. W porównaniu do 2023 roku gdzie odnotowano szczyt zachorowań (205 przypadków, zapadalność 213,18 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6.) utrzymuje się tendencja spadkowa.

Na terenie powiatu słupskiego w 2025 r. odnotowano 29 przypadków zachorowań na krztusiec (zapadalność 30,17 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6). Wszystkie przypadki zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Hospitalizowano z powodu krztuśca 2 osoby. W 2025 r. zauważalny jest spadek

zachorowań na krztusiec, odnotowano o 44 przypadki mniej w stosunku do poprzedniego roku, który był rekordowy pod względem zachorowań na krztusiec - zakaźną chorobę bakteryjną układu oddechowego, która rozprzestrzenia się drogą powietrzno-kropelkową.

Od października 2024 ruszył w Polsce bezpłatny program szczepień ciężarnych na krztusiec, realizowany w przychodniach POZ. Głównym celem szczepienia kobiet w ciąży przeciw krztuścowi jest ochrona noworodków i niemowląt w pierwszych miesiącach życia przed zachorowaniem, hospitalizacją i zgonem z powodu krztuśca. Korzyści ze szczepienia w postaci wzmocnienia odporności odnosi również zaszczepiona kobieta. Na terenie działalności PPIS w Słupsku program cieszy się dużym zainteresowaniem.

ZAKAŻENIA SARS-CoV-2 (COVID-19)

COVID-19 to ostra choroba zakaźna wywołana przez wirusa SARS CoV-2. Obserwowana jest cały czas zmienność genetyczna SARS-CoV-2 i powstawanie nowych wariantów wirusa. Choroba może przebiegać bezobjawowo. Charakterystyczne objawy to: gorączka lub obniżenie temperatury ciała, ból głowy, zaburzenia węchu i smaku, nieżyt nosa, kaszel, złe samopoczucie, osłabienie, ból mięśni, ból gardła, biegunka, zapalenie spojówek. Objawy mogą się różnić w zależności od wariantu wirusa. W cięższych przypadkach wywołuje powikłania takie jak zapalenie płuc, czy niewydolność oddechową.

W 2025 r. w powiecie słupskim odnotowano 253 przypadki zakażeń SARS-CoV-2 potwierdzone badaniami laboratoryjnymi (Tab. 1). Ponadto odnotowano 5 przypadków zakażenia SARS-CoV-2 zgłoszonych do nadzoru na podstawie objawów klinicznych (Tab. 1). Obserwowany jest znaczny spadek zachorowań oraz hospitalizacji w stosunku do lat poprzednich.

DZIAŁANIA W RAMACH ZAPOBIEGAWCZEGO I BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

I. DZIAŁALNOŚĆ NADZOROWA

Głównym elementem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego były działania w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Działania te przeprowadzono w ramach planowych i interwencyjnych kontroli oraz na wniosek strony.

Typ	Obiekt	Liczba obiektów pod nadzorem		Liczba kontroli		Liczba badań i pomiarów	
		Lata		Lata		Lata	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
Zakłady użyteczności publicznej	Zakłady opieki zdrowotnej (SPZOZ, SPMZOZ, NZOZ)	41+6	41+6	39+5	49+3	0	0
	Prywatne gabinety lekarskie	43	47	13	7	0	0
	Zakłady opiekuńczo-lecznicze/pielęgnacyjne	3	3	2	4	0	0
	Domy pomocy społecznej	3	4	2	1	17 <i>Legionelli</i>	16 <i>Legionelli</i>
	Hotele	9	9	4	5	0	0
	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria	54	53	3	13	0	0
	Toalety publiczne i ogólnodostępne	9	8	0	3	0	0
	Sanatoria, ośrodki wczasowe, pokoje gościnne, pola namiotowe,	161	162	25	29	4 <i>Legionelle</i>	4 <i>Legionelle</i>
	Inne obiekty użyteczności publicznej (cmentarze, domy kultury, itp.)	71	72	5	13	10 <i>Legionelli</i>	0
Woda	Zaopatrzenie w wodę-urządzenia zbiorowego zaopatrzenia + indywidualne ujęcia wody	165	164	44	52	240 (24)*	177 (4)*
	Kąpieliska (morskie/śródlądowe 14/1)	15	14	15	14	16	14
	Pływalnie	15	18	13	17	110	112
Zakłady żywnościowo-żywnościowe	Zakłady produkcji żywności	239	250	37	10	41 (15)*	20
	Zakłady obrotu żywnością	592	705	130	102	146 (5)*	100
	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	374	416	131	129	30 (20)*	50(40)*
	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	175	176	76	73	13	6
	Zakłady przedmiotów użytku	14	8	0	2	0	0

Placówki oświatowe i wychowawcze	Żłobki, przedszkola, punkty przedszkolne	32	31	30	25	48	233
	Szkoły (podstawowe, gimnazja, zespoły szkół,)	49	31	35	61	192	1676
	Inne: DPS, Internat	7	8	5	1	0	1
	Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	365	350	62	63	0	0
	Zakłady pracy	383	386	62	64	0	0
	Kontrola spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach przed podjęciem działalności gospodarczej	0	0	44	36	0	0
Ogółem		2825	2962	834	776	867 (64)*	2409(44)*

* zakwestionowane

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku w 2025 r. objęły następujące obszary:

- **Zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w sytuacjach awaryjnych:** w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. nie odnotowano awarii urządzeń wodociągowych oraz nie odnotowano zgłoszeń pogorszenia stanu zdrowia w związku ze złą jakością wody.
- **Zabezpieczenia epidemiologicznego:** w 2025 r. na terenie powiatu słupskiego przeprowadzono 2147 wywiadów epidemiologicznych w środowiskach, w których wystąpiło zachorowanie lub podejrzenie zachorowania na chorobę zakaźną.
Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno u osoby poddanej szczepieniom ochronnym, jak i całej populacji. Warunkiem osiągnięcia odporności populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych przeciw tym chorobom i skutecznie zmniejsza ryzyko endemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza także społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związane z kosztami leczenia chorób oraz ich powikłań. W 2025 r. na terenie powiatu słupskiego 563 prawnych opiekunów dzieci nie wyraziło zgody na przeprowadzenie szczepień obowiązkowych u 456 dzieci oraz 7 osób powyżej 18 roku życia. Z informacji przesyłanych przez rodziców wynika, że obowiązek szczepień nie jest wykonywany z obawy o negatywne skutki zdrowotne, a także z wątpliwości co do składu preparatów szczepionkowych. Informacje te, rozpowszechniane są głównie w Internecie i przechwytywane przez tzw. ruchy antyszczepionkowe.
W 2025 r. nie odnotowano zgłoszeń z podmiotów leczniczych o zatruciu środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz nie wszczynano postępowań administracyjnych i nie wydano decyzji merytorycznych w przedmiotowym zakresie.
W 2025 r. PPIS w Słupsku przeprowadził w przychodniach realizujących szczepienia ochronne dodatkowo 23 kontrole oceny realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia na podstawie kart uodpornienia, elektronicznych kart szczepień z uwzględnieniem wykazu osób, które złożyły deklarację wyboru świadczeniodawcy udzielającego świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.
- **Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku:**
 - **kontrola warunków produkcji i obrotu żywnością w:** zakładach produkcyjnych, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, miejscach obrotu żywnością oraz zakładach produkcji i obrotu przedmiotami użytku. Przeprowadzono łącznie 316 kontroli sanitarnych: kontrole kompleksowe i tematyczne w ramach realizacji planu kontroli na 2025 r. oraz kontrole interwencyjne, sprawdzające i na wniosek strony (o zatwierdzenie zakładu, graniczne).
 - **kontrola jakości zdrowotnej żywności wprowadzanej do obrotu:** zwłaszcza mikrobiologicznie nietrwałej, w tym pobieranie próbek żywności: pobrano łącznie 176 próbek żywności, z czego zakwestionowano:
 - 40 próbek lodów z automatu z uwagi na niespełnienie kryteriów higieny procesu ze względu na liczbę *Enterobacteriaceae*,
 - **współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Słupsku:** odbywa się na mocy zawartego porozumienia, w zakresie dotyczącym produkcji i wprowadzania do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

W ramach współpracy przekazywano wzajemnie informacje dotyczące m.in. występowania chorób zakaźnych u zwierząt łownych i hodowlanych oraz nieprawidłowościach w zakładach produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność pochodzenia zwierzęcego.

- **współpraca z innymi organami kontrolnymi:** w związku z Planem działania na 2025 r. dotyczącym nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego, realizowanego w ramach porozumienia w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono 5 kontroli w gospodarstwach rolnych wyznaczonych do wspólnych kontroli (4 kontrole z PIORIN i 1 kontrola z WIOŚ),
- **działania podejmowane w ramach krajowego systemu RASFF:** (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt) - przeprowadzono kontrole sanitarne oraz monitorowano proces wycofywania produktów z obrotu w związku z otrzymanymi powiadomieniami dotyczącymi produktów:
 - barwnik spożywczy - obecność substancji zabronionej w żywności (dwutlenek tytanu),
 - kiełbasa – stwierdzono obecność *Listerii monocytogenes*,
 - herbatka ziołowa pokrzywa – zawartość alkaloidów pirolizydynowych,
 - kabanosy myśliwskie - pozostałości leku weterynaryjnego,
 - łopatką do patelni z tworzywa sztucznego – migracja specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych,
 - czajnik ze stali szlachetnej z Chin – wyraźna zmiana zapachu próbki wody wzorcowej,
 - łyżka z tworzywa sztucznego - przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowej aminy aromatycznej 4,4-diaminodifenylometanu 4,4-MDA,
 - ostrypest płamisty mielony - przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu kadmu,
 - orzechy laskowe 100 g - obecność pleśni,
 - kwas chlebowy – niezadeklarowana zawartość glutenu,
 - piwo - możliwość wystąpienia wtórnej fermentacji powodującej wzrost ciśnienia w butelce, która może ulec uszkodzeniu, wybuchowi,
 - szklanki ze wzorem kwiatowym 250 ml – migracja ołowiu i kadmu,
 - napój – obecność glicerolu,
 - filet z piersi kurczaka - obecność bakterii *Salmonella Enteritidis* w 25g,
 - kebab drobiowy, mrożony - obecność bakterii *Salmonella Enteritidis*,
 - ciasto rabarbarowe - zanieczyszczenie fizyczne kawałek metalu,
 - cukier palmowy – wykrycie niezadeklarowanego alergenu dwutlenku siarki,
 - sałata masłowa - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu acetamiprydu,
 - goździki - stwierdzenie obecności pestycydu chlorpiryfosu,
 - taca z melaminy - migracja formaldehydu,
 - herbatka ziołowa Morwa biała - obecność bakterii *Salmonella spp.*,
 - chrupki bezglutenowe - obecność glutenu,
 - słonecznik czarny - przekroczenie NDP pozostałości pestycydu chlormekwatu,
 - lody orzechowe - przekroczenie NDP aflatoksyny B1 oraz sumy aflatoksyn w orzechach laskowych,
 - ciastko Tiramisu - nieprawidłowe oznakowanie deserów,
 - błonnik - stwierdzenie obecności *Salmonella spp.*,
 - orzeszki pinii – przekroczenie NDP kadmu,
 - natka pietruszki suszona – stwierdzenia alkaloidów pirolizydynowych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach żywnościowo-żywnościowych:

- niezachowanie higieny przy procesie produkcji i sprzedaży żywności – niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, w szczególności nietrwałych mikrobiologicznie (niewłaściwe warunki temperaturowe, niezachowana segregacja, narażenie na zanieczyszczenia),
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości oraz bez możliwości identyfikacji (m.in. środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego mrożone we własnym zakresie, nieoznakowane).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w toku kontroli wydawano bieżące zalecenia, wobec osób odpowiedzialnych stosowano sankcje karne (nałożono 54 mandatów karnych na łączną kwotę 14350 zł), wszczynano postępowania administracyjne, obciążano kosztami przeprowadzonych kontroli.

➤ Nadzór nad jakością wody do spożycia, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:

- **monitoring jakości wody do spożycia:** W 2025 r. prowadzono monitoring jakości wody do spożycia wg ustalonego harmonogramu. Odnotowano 7 interwencji na jakość wody przeznaczonej do spożycia - w tym 3 zasadne, 3 interwencje na ciepłą wodę użytkową w związku ze stwierdzeniem u mieszkańców

zachorowania na legionellozę – w tym 1 zasadna. W wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody PPIS w Słupsku odnotował przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Do najczęstszych przekroczeń mikrobiologicznych należy zaliczyć przekroczenia bakterii grupy coli, *Escherichia coli* oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C. Z kolei spośród przekroczeń fizykochemicznych najczęstszymi były przekroczenia mętności, żelaza, manganu. Wobec zarządców urządzeń wodociągowych, w których wystąpiły ww. przekroczenia prowadzono postępowania administracyjne. Przedsiębiorstwa wodociągowe w wyniku przekroczeń podejmowały działania naprawcze dokumentując przeprowadzonymi badaniami doprowadzenie jakości wody do spożycia do odpowiedniej jakości;

- **monitoring jakości wody na pływalniach:** PPIS w Słupsku prowadził w 2025 r. na terenie powiatu słupskiego nadzór nad 16 pływalniami działającymi jako samodzielne obiekty rekreacji wodnej lub działającymi w ramach prowadzonych usług hotelarskich, w tym: 8 pływalniami krytymi: Dolina Charlotty w Strzelinie, Hotel Lubicz w Ustce, Hotel Grand Lubicz w Ustce, Hotel Royal Baltic w Ustce, Lawendowa Przystań w Przewłocze, Hotel Jantar w Ustce, Kormoran w Rowach, Neptun w Rowach; 5 pływalniami odkrytymi: Jeanette w Rowach, Lazur Bis w Rowach, Rosa Style w Rowach, Family Resort w Przewłocze, Magra w Dębnie; 3 pływalniami mieszanymi: Parkiem Wodnym w Redzikowie, Poddąbek w Poddąbiu, Holiday Park w Rowach. Wydano 16 zbiorczych rocznych ocen: 8 dla obiektów całorocznych tj.: Dolina Charlotty, Hotel Lubicz, Hotel Grand Lubicz, Hotel Royal Baltic, Kormoran, Holiday Park w Rowach, Park Wodny w Redzikowie oraz 8 dla obiektów sezonowych tj.: Lawendowa Przystań, Neptun, Rosa Style, Jeanette, Lazur Bis, Poddąbek, Family Resort, Magra. Ocenę udostępniono do publicznej wiadomości na stronie internetowej PSSE w Słupsku. W ramach prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody na pływalniach pobrano 112 próbek wody. Wśród najczęstszych przekroczeń fizykochemicznych należy wymienić przekroczenia chloru wolnego, chloru związanego oraz potencjału redox. Wśród przekroczeń mikrobiologicznych najczęstszymi były przekroczenia *Pseudomonas aeruginosa* oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 36°C. Zarządcy pływalni podejmowali działania naprawcze, dzięki czemu jakość wody na pływalniach nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia kąpiących się;
 - **monitoring jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli:** w trakcie trwania sezonu kąpieliskowego w 2025 r. PPIS w Słupsku nadzorował 13 kąpielisk morskich i 1 kąpielisko śródlądowe: Ustka Zachód II, Ustka Wschód, Przewłoka, Poddąbie, Dębina, Domki Letniskowe - Rowy Zachód, Radomsko _ Rowy Zachód, Słoneczko – Rowy Zachód, Apator – Rowy Zachód, Centralne – Rowy Zachód, Słowińskie I – Rowy Wschód (zlokalizowane na terenie Słowińskiego Parku Narodowego), Słowińskie II – Rowy Wschód (zlokalizowane w otulinie SPN), Czołpino (zlokalizowane na terenie SPN) oraz Obłęż zlokalizowane nad Jeziorem Obłęż. Na podstawie badań wykonanych w ramach prowadzonego nadzoru przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz na zlecenie organizatorów kąpielisk, i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (zorganizowanych nad Jeziorem Nakło, gm. Kępice i Jeziorem Głębokim, gm. Dębica Kaszubska), wydano 97 bieżących pozytywnych ocen jakości wody powierzchniowej (94 dla kąpielisk i 3 dla miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli) oraz 4 sezonowe oceny jakości wody w kąpieliskach, udostępniając je do publicznej wiadomości na stronie internetowej <https://sk.gis.gov.pl/>. W związku z wystąpieniem przekroczenia bakterii *Escherichia coli* w kąpielisku Ustka Wschód wydano 1 decyzję i komunikat o braku przydatności wody do kąpieli. Również w przypadku kąpielisk morskich zlokalizowanych w Rowy Zachód Domki Letniskowe, Rowy Zachód Radomsko, Rowy Zachód Słoneczko, Rowy Zachód Apator, Rowy Zachód Centralne, Rowy Wschód Słowińskie I, Rowy Wschód Słowińskie II, Czołpino wydano decyzje i komunikaty o zakazie kąpieli ze względu na wystąpienie sinic.
 - **kontrola obiektów użyteczności publicznych:** w 2025 r. przeprowadzono 59 kontroli (w hotelach, ośrodkach wczasowych, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, innych obiektach użyteczności publicznej). Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę w DPS oraz 4 kontrole działalności prowadzonej przez podmioty lecznicze.
- **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach:**
- podmioty lecznicze:
 - brak wyników badań ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella sp.*;
 - obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie:
 - brak wyników i niezachowana częstotliwość wykonywania badań ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella sp.*,
 - niezachowana czystość bieżąca w pokojach mieszkalnych, pomieszczeniu z bielizną czystą i brudną,
 - nieprawidłowe przechowywanie bielizny czystej,
 - nieprawidłowy sposób postępowania z odpadami niebezpiecznymi zakaźnymi;

- obiekty użyteczności publicznej:
 - obecność żywych i martwych insektów w pokojach mieszkalnych;
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej:
 - nieprawidłowy sposób postępowania z narzędziami kosmetycznymi,
 - niezachowana czystość bieżąca,
 - brak środków dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni, środki dezynfekcyjne przeterminowane,
 - brak możliwości higienicznego mycia rąk w trakcie wykonywania zabiegów kosmetycznych.

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarnymi w żłobkach, klubie dziecięcym, przedszkolach, szkołach, placówce opiekuńczo-wychowawczej:**

- prowadzono kontrole warunków higieniczno-sanitarnych w żłobkach, klubie dziecięcym, punktach przedszkolnych, przedszkolach, szkołach, domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz kontrole wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Dokonywano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, warunków ochrony placu zabaw, terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi, prowadzonego dożywiania w szkołach, ergonomii mebli w szkołach i przedszkolach, posiadania certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy, higieny procesów nauczania, możliwości pozostawiania podręczników w szkole oraz przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2025/2026. Prowadzono nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach;
- przeprowadzono akcję ważenia plecaków uczniów klas IV-VIII w 3 szkołach podstawowych i 2 zespołach szkolno-przedszkolnych (ogólna liczba uczniów przebadanych: 761) oraz dokonano badań dostosowania mebli edukacyjnych do warunków antropometrycznych uczniów z oceną procentową mebli edukacyjnych posiadających certyfikaty. Przeprowadzona akcja wykazała u 637 badanych uczniów odpowiednią wagę plecaka w stosunku do masy ciała, a u 124 uczniów stwierdzono przekroczenie normy. Stwierdzono prawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii;
- podejmowano działania zmierzające do rozwiązywania problemów z zakresu higieny dzieci i młodzieży w żłobkach, klubie dziecięcym, przedszkolach, szkołach, placówce opiekuńczo-wychowawczej, wypoczynku i rekreacji; udzielano informacji oraz wskazywano rozwiązania zgodnie z przepisami prawnymi dotyczącymi zagadnień, tj.: wszawica; higiena osobista; przebywania zwierząt na terenie placówek pełniących opiekę nad dziećmi do lat 3; higienizacja procesów nauczania; tworzenia miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli; certyfikaty/atesty: na meble, urządzenia na placu zabaw, urządzenia sportowe; badania ciepłej wody użytkowej w zakresie parametru Legionella sp.;
- prowadzono działania edukacyjno-informacyjne dotyczące: nikotynizmu, pedikulozy, higieny osobistej, oświetlenia w szkołach i placówkach, profilaktyki wad postawy, chorób przenoszonych drogą pokarmową, higienizacji procesów nauczania, Legionelli sp., owsicy, WZW typu A, „Jesień bez infekcji: pneumokoki, grypa, covid-19, krztusiec, RSV”;
- kontynuowano współpracę z administracją samorządową, instytucjami i organami państwowymi.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych szkołach, placówkach wychowania i nauczania:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny: podłóg, ścian, sufitu, schodów, kranów przy umywalkach w szkołach;
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny podłóg w klubie dziecięcym;
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny szafek w szkole.

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy:**

- kontrola przestrzegania przepisów z zakresu m.in.:
 - bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy;
 - przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich;
 - występowania substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy;
 - stosowania stwarzających zagrożenie substancji chemicznych i ich mieszanin;
 - produktów biobójczych;
 - dokonywania ocen ryzyka zawodowego;
 - wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W ramach nadzoru nad warunkami pracy prowadzone są postępowania administracyjne w sprawie występowania chorób zawodowych oraz przekazywane są dane dotyczące stwierdzonych chorób zawodowych do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi. Wydano 7 decyzji

o stwierdzeniu choroby zawodowej (cieśń nadgarstka x 4, pylica spawaczy, astma oskrzelowa, borelioza) dla mieszkańców powiatu słupskiego. Wydano 2 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (przewlekłe okołostawowe zapalenie barku, borelioza) dla mieszkańców powiatu słupskiego.

- najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach pracy;
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy;
- przekroczenie krotności najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników chemicznych;

➤ Nadzór nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi:

Na terenie powiatu słupskiego w 2025 roku nie stwierdzono stacjonarnych punktów prowadzących sprzedaż środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Ponadto w ramach prowadzonego przeglądu stron internetowych typu e-commerce nie stwierdzono internetowych ofert sprzedaży ww. środków na terenie powiatu słupskiego. W ramach współpracy z Zespołem do Walki z Przestępczością Narkotykową Wydziału Kryminalnego KMP w Słupsku kontynuowana jest wymiana informacji o miejscach, gdzie potencjalnie może być prowadzona sprzedaż tzw. dopalaczy.

W przypadku stwierdzenia naruszenia wymagań prawnych w zakresie nadzorowanym przez organy inspekcji sanitarnej wobec osób odpowiedzialnych wszczynano postępowanie administracyjne, egzekwowano działania naprawcze oraz stosowano przewidziane prawem sankcje karne.

Zestawienia zbiorcze wybranych elementów prowadzonego postępowania administracyjnego i egzekucyjnego w poszczególnych grupach obiektów w latach 2024–2025.

Typ obiektu	Mandaty		Postępowanie administracyjne	
	Liczba /Kwota (PLN)		Decyzje na poprawę stanu technicznego/unieruchomienia/wycofania/jakości wody	
	2024	2025	2024	2025
Podmioty lecznicze	0	0	2	1
Zakłady usług fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej	1/300	3/750	0	0
Zaopatrzenie w wodę do spożycia	0	0	75	19
Ośrodki wczasowe	6/600	3/750	0	0
Toalety publiczne i ogólnodostępne	0	0	0	0
Domy Pomocy Społecznej	0	0	0	0
Prywatne gabinety lekarskie	0	0	0	0
Zakłady produkcji żywności	3/500	3/1000	0	0
Zakłady obrotu żywnością	16/3450	17/3550	1	0
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	21/4650	29/8200	2	0
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	12/2650	5/1600	2	2
Placówki oświatowe	0	2/300	3	4
Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	1/200	0	0	0
Zakłady pracy	0	0	10	4
Inne obiekty użyteczności publicznej	0	1/200	0	0
Ogółem	56/12350	63/16350	95	30

Ponadto w 2025 r. w konsekwencji stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych podczas działań kontrolnych PPIS w Słupsku wszczął 229 postępowań administracyjnych i nałożył 270 decyzji oplatowych na kwotę 94069 zł na odpowiedzialne podmioty w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie rodzaju załatwianych spraw wg problematyki na terenie powiatu słupskiego w latach 2024–2025.

Rodzaj sprawy	Postępowanie administracyjne			
	Decyzje		Postanowienia /wystąpienia/opinie	
	2024	2025	2024	2025
sprowadzenie zwłok z zagranicy	0	0	12	15
ekshumacje/dochowanie zwłok/szczątek/prochów	64	73	0	0
zabezpieczenie sanitarne imprez masowych	0	0	3	5

oceny jakości wody do spożycia	0	0	206	187
orzeczenia i komunikaty o przydatności wody do kąpieli – kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	0	16	62	78
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty lecznicze	0	0	0	0
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty podejmujące działalność gospodarczą (zakłady użyteczności publicznej)	1	1	43	35
zatwierdzenie/warunkowe zatwierdzenie zakładów żywienia-żywnościowych	179	139	0	0
wygaszenie decyzji o zatwierdzeniu zakładu/wykreślenie zakładu z rejestru	129	73	0	0
stwierdzenie lub brak podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	9	9	0	0
postępowanie w sprawach oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	0	0	60	37
postępowanie w sprawie strategicznej oceny na środowisko, uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	0	0	75	36
uzgodnienie dokumentacji projektowej/oceny higieniczne	0	0	25	20
opiniowanie związane z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	0	0	37	27
Ogółem	381	311	480	440

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie wg problematyki podejmowanych działań interwencyjnych na terenie powiatu słupskiego w latach 2024–2025.

Lp.	Przedmiot	Lata	
		2024	2025
1	Niewłaściwa jakość wody do spożycia (zanieczyszczenie związkami żelaza i przekroczenie mętności) wynikająca z eksploatacji przestarzałych sieci	5(0)*	8(3)*
2	Niewłaściwa gospodarka odpadami i ściekami	1(1)*	0
3	Uciążliwości dla mieszkańców związane z działalnością zakładów pracy i zakładów gastronomicznych (hałas, zapachy), zwłaszcza zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych	0	1(1)*
4	Niewłaściwy stan sanitarny w zakładach użyteczności publicznej (zakłady fryzjerskie, hotele), placówkach służby zdrowia (szpital), w zakładach pracy	2(0)*	HP 6(2)* + HK 7(3)*
5	Niewłaściwe warunki higieniczno-zdrowotne w mieszkaniach (zagrzybienie, tlenek węgla, insekty, stan sanitarny)	1(1)*	6(5)*
6	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji (awarie, insekty, gryzonie)	0	1(0)*
7	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji zakładów pracy.	0	1(0)*
8	Niewłaściwa jakość produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych	9 (1)*	14(4)*
9	Niezachowanie właściwych warunków sanitarnych w zakładach żywienia-żywnościowych oraz wymagań higienicznych i zdrowotnych personelu	3 (1)*	4(3)*
10	Prowadzenie działalności w zakresie produkcji i obrotu żywnością w złych warunkach sanitarno-technicznych	3 (3)*	13(3)*
11	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach oświatowo-wychowawczych	5(1)*	9(5)*
12	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży	1(1)*	1(0)*
Ogółem		30 (9)*	71(29)*

* w tym uzasadnionych

Ponadto w 2025 roku PPIS w Słupsku przekazał 11 wniosków mieszkańców powiatu słupskiego o podjęcie działań interwencyjnych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową.

DZIAŁALNOŚĆ W RAMACH ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych. Działalność polegała na kontroli przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji, ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania.

W 2025 roku PPIS w Słupsku rozpatrzył 155 spraw i wydał:

- 6 odstąpień od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,

- 37 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby- co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 30 opinii uzgadniające projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projekty planów ogólnych,
- 18 uzgodnień dokumentacji projektowej dotyczącej budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych oraz planów i projektów technologicznych dostosowania istniejących lokali użytkowych do nowej funkcji,
- 2 opinie dot. oceny higienicznej dla materiałów stosowanych w procesach uzdatniania wody,
- 27 opinii dot. dopuszczenia do użytku obiektów budowlanych,
- 35 opinii/postanowień oraz 1 decyzję dot. m. in. spełnienia wymagań sanitarnych w obiektach oświatowych, opiekuńczo wychowawczych, żywieniowych, kosmetycznych, użyteczności publicznej.

II. DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA-LABORATORYJNA

W strukturze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku funkcjonuje Oddział Laboratoryjny, który tworzą trzy laboratoria:

- Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii,
- Laboratorium Badania Wody i Gleby,
- Laboratorium Badania Żywności.

Zapewniają one realizację części zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku poprzez:

- 1) wykonywanie badań i analiz laboratoryjnych,
- 3) udział w opracowywaniu ocen i analiz środowiskowych oraz analiz stanu sanitarnego wód i gleby – czynników warunkujących zdrowie ludności,
- 4) udział w realizacji zadań w zakresie ochrony i promocji zdrowia.

Pełny zakres badań wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest dostępny na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-slupsk.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku od dnia 28.12.2004 r. posiada certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 572. Zakres akredytacji ulega systematycznej aktualizacji i rozszerzaniu o nowe metody badawcze i nowe dziedziny badań. Aktualny wykaz badań objętych akredytacją podany jest na stronie PCA www.pca.gov.pl.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest komórką, która oprócz wykonywania badań nadzorowych wg planów i harmonogramów, wykazuje stan pełnej gotowości do podjęcia działań wymagających natychmiastowej reakcji w celu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego. Do takich działań należą:

- kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia w przypadku awarii sieci wodociągowej, badanie jakości wody z instalacji ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w budynkach zamieszkania zbiorowego i przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz w budynkach użyteczności publicznej,
- monitoring jakości wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz wody z pływalni,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne gleby, w której zaistniała możliwość skażenia,
- badania próbek z ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Posiadane przez OL kompetencje (przygotowanie merytoryczne i techniczne), dbałość o zachowanie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej, jak również ciągła kontrola jakości badań umożliwiają przeprowadzenie badań z należytą starannością oraz uzyskanie wiarygodnych wyników.

III. DZIAŁALNOŚĆ W RAMACH OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania i realizowane programy mające na celu rozpowszechnienie wiedzy ukierunkowanej na zapobieganiu zagrożeniom zdrowotnym oraz zmianę świadomości określonych grup społecznych. W omawianym okresie realizowano następujące programy prozdrowotne w ramach działań edukacyjno – informacyjnych:

Lp.	Programy prozdrowotne: styczeń – grudzień 2025 r.
1.	Program „Trzymaj Formę” Program edukacyjny w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program realizowany metodą projektu. W ramach programu w PSSE w Słupsku odbył się Powiatowy etap konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia Trzymaj Formę! Pracownicy Oświaty Zdrowotnej prowadzili dystrybucję materiałów edukacyjnych o zdrowym stylu życia, zachęcali do aktywnego spędzania czasu wolnego. POWIAT – uczestnicy: 18 szkół podstawowych oraz uczestnicy akcji ok. 2200 osób.

2.	„Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV” Program w zakresie profilaktyki HIV/AIDS skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz studentów. Realizacja programu poprzez: akcje profilaktyczne, olimpiadę wiedzy, pogadanki, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. W ramach Światowego Dnia AIDS Powiatowa Stacja we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Słupsku zorganizowała Olimpiadę wiedzy HIV/ AIDS pod hasłem „Nie daj szansy AIDS – młodzi bez HIV”. POWIAT – uczestnicy – ok. 300 osób.
3.	„Skąd się biorą produkty ekologiczne” Program edukacyjny dla przedszkoli, którego głównym celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5 – 6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. Realizacja programu poprzez: pogadanki, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. POWIAT – uczestnicy: dzieci, rodzice i koordynatorzy z 5 przedszkoli – ok. 250 osób.
4.	„Bieg po zdrowie” Program skierowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i nauczycieli. Celem programu jest zapobieganie palenia tytoniu przez obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy oraz kształtowania nawyków dbania o zdrowie własne i swoich bliskich poprzez wdrażanie profilaktyki antynikotynowej. Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 5 szkół – ok. 300 osób.
5.	„Znamie? Znam je!” Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest profilaktyka i wczesne wykrywanie zachorowań na czerniaka oraz dostarczanie wiedzy nt. odpowiedzialnego korzystania z solariów i właściwej ochrony przed promieniowaniem UV. POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 1 szkoły ponadpodstawowej oraz ich rodzice – ok. 200 osób
6.	„Podstępne WZW” Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest profilaktyka zakażeń HAV, HBV i HCV, podniesienie poziomu wiedzy na temat infekcji wywołanych przez wirusa zapalenia wątroby typu A, B i C. POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 1 szkoły ponadpodstawowej oraz ich rodzice – ok. 100 osób.
7.	„Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży” Bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje – interwencja skierowana była do rodziców, opiekunów, dzieci i młodzieży odpoczywających w czasie ferii i wakacji. Wypoczynek organizowany w miejscu zamieszkania przez placówki oświatowo – wychowawcze: świetlice wiejskie, szkolne oraz w domu. Wspólnie z Komendą Miejską Policji w Słupsku zorganizowano akcje profilaktyczne w miejscowościach nadmorskich. Celem akcji było zwrócenie uwagi społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, na możliwość wystąpienia podczas letniego wypoczynku zagrożeń dla zdrowia i życia między innymi takich jak zatrucia pokarmowe, ukąszenia przez kleszcze i owady, udary cieplne. Ponadto rozmawiano o konsekwencjach zażywania środków psychoaktywnych, spożywania alkoholu, czerniaku skóry oraz jakości wody w kąpieliskach, a także skutkach kąpieli w momencie pojawienia się sinic. Prowadzono monitoring placówek organizujących wypoczynek dzieci i młodzieży, dystrybucję materiałów edukacyjnych, pogadanki, rozmowy indywidualne. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie, uczestnicy akcji – ok. 1900 osób.
8.	„Profilaktyka grypy” Celem akcji była profilaktyka w zakresie zachorowań na grypę, działania skierowane były do społeczności lokalnej. Realizacja akcji poprzez: poradnictwo, pogadanki, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 300 osób.

9.	„Światowy Dzień Bez Tytoniu” – 31.05.2025 r. Interwencja nieprogramowa w zakresie profilaktyki antytytoniowej skierowana do uczniów placówek oświatowo – wychowawczych. Realizacja interwencji poprzez: pogadanki, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne oraz umieszczenie informacji na Facebooku i tablicy informacyjno – edukacyjnej PSSE. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 400 osób.
10.	„Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” Celem interwencji była profilaktyka w zakresie używania tytoniu wśród dzieci i młodzieży, przekazywanie wiedzy dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu, jak też kształtowanie postaw przeciwnych paleniu. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież: ok. 500 osób.
11.	„Profilaktyka zatruc środków zastępczymi – Dopalacze” Celem interwencji była profilaktyka w zakresie zażywania dopalaczy przez dzieci i młodzież. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, akcje profilaktyczne, rozmowy indywidualne, poradnictwo metodyczne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, rodzice, opiekunowie, nauczyciele, ok. 1100 osób.
12.	„Profilaktyka wszawicy” Celem interwencji była profilaktyka wszawicy. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, rodzice, opiekunowie, nauczyciele z placówek oświatowo – wychowawczych: ok. 1400 osób.
13.	„Profilaktyka zapobiegania zatruciom pokarmowym – grzybami” Akcja skierowana była do ogółu społeczeństwa. Realizacja interwencji poprzez: zorganizowanie wystawy grzybów w siedzibie PSSE, umieszczenie informacji na stronie internetowej, Facebooku i tablicy informacyjno – edukacyjnej PSSE dot. ww. tematyki. Dnia 02.10.2025 r. w siedzibie PSSE w Słupsku zorganizowano wystawę grzybową, którą obejrzały grupy zorganizowane z placówek przedszkolnych oraz indywidualni grzybiarze. Ponadto zorganizowano stoiska informacyjno – edukacyjne dot. ww. profilaktyki na terenie powiatu. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 300 osób.
14.	„Profilaktyka nowotworów” Celem akcji była profilaktyka w zakresie chorób nowotworowych (piersi, jąder, skóry, wątroby, szyjki macicy), kształtowanie nawyków samobadania piersi i jąder, pokonywanie wstydu i strachu, przekazanie informacji na temat korzystania z badań profilaktycznych. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, prelekcje, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. Podczas prelekcji z młodzieżą oraz licznych akcji profilaktycznych skierowanych do społeczności pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przedstawiali techniki samobadania piersi i jąder z wykorzystaniem fantomów. Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Słupsku przeprowadzili wykład w ramach niebieskiego listopada w zakresie profilaktyki nowotworowej dla mężczyzn. Uczestnikami spotkania byli pracownicy Starostwa Powiatowego w Słupsku. Jednym z elementów wykładu była nauka samobadania jąder na fantomie. Pracownik SOZ przypominał jak ważna jest wczesna prewencja w tego rodzaju chorobach. Omawiano czynniki oraz grupy ryzyka i podkreślano jak ważne jest regularne badanie u urologa. Wszystkim uczestnikom przekazano materiały informacyjno – edukacyjne w zakresie ww. tematyki oraz przekazano informacje o portalu informacyjnym związanym z profilaktyką i chorobami nowotworowymi Narodowego Portalu Onkologicznego – onkologia.gov.pl. W trakcie spotkania osoby chętne mogły również wykonać pomiar ciśnienia tętniczego krwi. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 800 osób.
15.	„Promocja szczepień ochronnych” Celem akcji było wskazanie na korzyści wynikające ze szczepień ochronnych oraz podniesienie poziomu wiedzy ogółu społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym jak również przeciwdziałanie dezinformacji zdrowotnej poprzez prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych, szczególnie w obszarze szczepień ochronnych. Realizacja akcji poprzez: poradnictwo, akcje prozdrowotne, pogadanki, dystrybucję materiałów edukacyjnych oraz umieszczenie informacji na Facebooku i tablicy informacyjno – edukacyjnej PSSE. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: 700 osób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku ocenił stan bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w 2025 r. na terenie powiatu słupskiego jako prawidłowy. Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadkach chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów prowadzona była prawidłowo. Stan higieniczny obiektów i terenów użyteczności publicznej nie spowodował zagrożenia zdrowia publicznego. Podejmowano skuteczne działania w przypadkach pozyskania informacji o zagrożeniach w ramach prowadzonych krajowych i unijnych systemów monitorowania oraz negatywnych informacji przekazywanych przez obywateli. Analiza danych z prowadzonych monitoringów, badań elementów środowiska oraz przeprowadzonych kontroli sanitarnych i działań informacyjno-edukacyjnych wykazała, że prowadzone planowe i konsekwentne działania zapobiegawcze, naprawcze i informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa w zakresie zdrowia publicznego w powiecie oraz do zwiększenia świadomości i odpowiedzialności obywateli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Słupsku

Włodzimierz Sławny

